Ministerie van Buitenlandse Zaken

TER BESLISSING

Aan M
Van
Via
Kopie aan
Afgestemd met

Bescherming persoonlijke levenssfeer

Datum
19 maart 2026

Onze referentie
BZ2625982

Opgesteld door

Bescherming persoonlijke levenssfeer

Binnengekomen op
11 maart 2026

Bijlage(n)
2

nota

Vragen over de centrale rol van een Turkse diplomaat binnen de zogenaamd onafhankelijke ISN

Aanleiding

Op 11 maart jl. stelde TK-lid Russcher (FVD) schriftelijke vragen over 'de centrale rol van een Turkse diplomaat binnen de zogenaamd onafhankelijke Islamitische Stichting Nederland, en de subsidies die het ministerie aan deze stichting heeft verstrekt'.

Geadviseerd besluit

Uw akkoord op bijgaande concept-beantwoording.

Kernpunten

- Op 10 maart jl. publiceerde GeenStijl een artikel (zie bijlage) waarin wordt gesteld dat de attaché Religieuze Zaken van de Turkse ambassade in Den Haag een centrale rol speelt binnen de Islamitische Stichting Nederland (ISN). Daarbij wijst GeenStijl o.a. op berichten op sociale media van ISN waarop de attaché te zien is.
- ISN is een (van de vele) dialoogpartners van de Rijksoverheid via het Contactorgaan Moslims en Overheid (CMO).
- Voorheen had de attaché Religieuze zaken van de Turkse ambassade een functie in het bestuur van ISN. In 2016 trokken de Turkse autoriteiten de toenmalig religieus attaché (destijds tevens voorzitter van ISN) terug. Dit na overleg met het Nederlandse ministerie van Buitenlandse Zaken naar aanleiding van berichten over rapportages die de attaché aan Ankara stuurde over vermeende banden van Nederlandse organisaties en burgers met de Gülenbeweging.
- Met het bestuur van ISN is in 2020 de afspraak gemaakt dat in de nieuwe organisatiestructuur de attaché Religieuze Zaken, of een andere vertegenwoordiger met diplomatieke of consulaire status, geen rol meer zal vervullen in het bestuur. Deze afspraak staat nog steeds.
- De voorzitter van het huidige ISN-bestuur is een Turkse imam, die salaris ontvangt van het Turkse presidium voor Godsdienstzaken (Diyanet). Aangezien ISN een stichting is die zich richt op geloofsbediening, heeft het kabinet er begrip voor dat er een religieuze voorganger vertegenwoordigd is in het bestuur.

- In algemene zin is de staande, landen-neutrale kabinetslijn dat het landen vrij staat om een diasporabeleid te voeren richting diasporagemeenschappen, mits dit binnen de grenzen van de Nederlandse rechtstaat blijft en het de participatie van individuen in onze samenleving niet in de weg staat.
- Lid Russcher vraagt of u de in het artikel van GeenStijl genoemde relatie tussen de attaché en ISN kan bevestigen, of u bereid bent om de AIVD naar een dreigingsanalyse over de rol van Diyanet en daaraan gelieerde organisaties in Nederland te vragen en of u bereid bent de diplomatieke status van de religieus attaché opnieuw te beoordelen. In de beantwoording geeft u o.a. aan geen inzicht te hebben in de agenda van buitenlandse diplomaten, wijst u erop dat het Turkije vrij staat om een diasporabeleid te voeren, mits dit binnen specifieke kaders blijft, en stelt u geen indicatie te hebben dat de activiteiten van de religieus attaché deze kaders te buiten gaan.
- Lid Russcher stelt tevens een aantal vragen die betrekking hebben op het onderzoeksrapport 'Opgroeien als moslimjongere in een polariserende samenleving' van het Kennisplatform Inclusief Samenleven (KIS). Deze vragen betreffen primair het beleidsterrein van de minister van Werk en Participatie. Het betreffende onderzoek is door één van de vraagstellers voor het onderzoek, de ISN Academie, met 5.000 euro mede gefinancierd, bovenop 40.000 euro die uit het budget van het KIS-portaal komen (welke volledig uit de SZW-subsidie wordt gefinancierd). De minister van Werk en Participatie heeft op 5 maart jl. de Tweede Kamer geïnformeerd over de belangenverstrengeling bij het genoemde onderzoek.
- De conceptantwoorden op de aan dit onderzoek gerelateerde vragen in deze set Kamervragen zijn afgestemd met het ministerie van SZW en in lijn met eerdere communicatie van de minister van Werk en Participatie aan de Tweede Kamer hierover.
- De conceptbeantwoording op deze Kamervragen ligt parallel voor bij de minister van Werk en Participatie. U zal de definitieve beantwoording mede namens hem aan de Tweede Kamer verzenden.